

יָשְׁבוּ וְהִתְעַסְקוּ בַתּוֹרָה עַד שֶׁהָאִיר הַיּוֹם. אַחַר שֶׁהָאִיר הַיּוֹם, קָמוּ וְהָלְכוּ. עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, רָאוּ אִישׁ אֶחָד שֶׁהָיָה הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ וְרָאֵשׁוּ עִטּוֹף. קָרְבוּ אֵלָיו, וְהָיָה מְרַחֵשׁ בְּשִׁפְתוֹתָיו וְלֹא הָשִׁיב לָהֶם דְּבָר. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְדָא זֶה נִמְלָךְ בְּרַבּוֹנוּ. יָשְׁבוּ רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אֲחָא וְהִתְפַּלְלוּ תְּפִלָּה, וְאוֹתוֹ הָאִישׁ עָמַד בְּמִקּוּמוֹ בְּמִקּוּם אַחֵר. אַחֵר שִׁסִּימוּ הַתְּפִלָּה הִלְכוּ לְדֶרֶךְ, וְאוֹתוֹ הָאִישׁ נִשְׁמַט מֵהֶם. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הָאִישׁ הַזֶּה, אוֹ שְׁהוּא טַפְּשׁ, אוֹ שְׁדַרְכִּי לֹא יִשְׁרוּת. אָמַר, נִתְעַסַּק בַּתּוֹרָה, שְׁהָרִי הַשְּׁעָה הִיא לְזָה.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (משלי א) כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ וּכְסִיּוֹתִים מָרִים קִלּוֹן. כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ, אֲשֶׁרִי אוֹתָם שְׁמַתְעַסְקִים בַּתּוֹרָה. וְטָרַם שִׁפְתַּח בְּדָבָר, קָרַב אֲלֵיהֶם אוֹתוֹ אָדָם. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אֵין לָנוּ לְהַפְסִיק בְּדַבְרֵי תוֹרָה, שְׁפַל מִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, זוֹכָה לְרִשְׁתָּהּ יִרְשָׁה שֶׁל הַנְּחִלָּה שְׁלֵמָעֵלָה, בְּכַבּוֹד שֶׁל הַמְּלָךְ הַעֲלִיּוֹן הַקְּדוֹשׁ, וְזוֹכָה לְרִשְׁתָּהּ יִרְשָׁה שֶׁל נְחִלָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה. וּמִי הִיא? אוֹתוֹ שְׁנַקְרָא כְּבוֹד ה', שְׁלֹא פוֹסַק מֵהֶם לְעוֹלָם. זֶהוּ שִׁפְתוֹב כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ, הֵהוּא שְׁנַקְרָא כְּבוֹד ה'.

וּכְסִיּוֹתִים מָרִים קִלּוֹן, מַה הוּא? בֹּא וּרְאֵה, כְּשֶׁאָדָם הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּמִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, הָרִי אוֹתוֹ כְּבוֹד ה' הוּא יוֹרֵשׁ לְעַצְמוֹ, וְכַמָּה אֲפִיטְרוּפְסִים וְסַנְגוּרִים נִמְצְאוּ לְמַעְלָה עַל הָאָדָם, וְכֻלָּם מְלַמְּדִים עֲלָיו זְכוּת לִפְנֵי הַמְּלָךְ הַקְּדוֹשׁ. וְאֵם אֵין הָאָדָם מִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה וְלֹא הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ רַבּוֹנוּ, הוּא נַעֲשֶׂה עֲלָיו קְטָגוֹר. וְאוֹתוֹ

יָתְבוּ וְאִתְעַסְקוּ בְּאוֹרֵייתָא, עַד דְּנְהִיר יוֹמָא. בְּתַר דְּנְהִיר יוֹמָא, קָמוּ וְאָזְלוּ. עַד דְּהוּוּ אָזְלוּ, חָמוּ חַד גְּבַר דְּהוּוּ אָזִיל בְּאַרְחָא, וְרִישִׁיָּה עִטּוֹף, קָרִיבוּ גַבִּיָּה, וְהוּוּ רַחִישׁ (דף רס"ח ע"ב) בְּשִׁפּוֹתֵיהָ, וְלֹא אָתִיב לוֹן מְדִי. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְדָאִי הָאִי אִמְלָךְ בְּמֵאֲרִיָּה. יָתִיב רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אֲחָא וְצִלוּ צְלוּתָא, וְהֵהוּא גְּבַר קָאִים בְּקִיּוּמֵיהָ בְּאַתְרַּא אַחֲרָא. בְּתַר דְּסִיִּימוּ צְלוּתָא, אָזְלוּ בְּאַרְחָא, וְהֵהוּא גְּבַרָא אֲשֶׁתְּמִיט מִנִּיָּהוּ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הָאִי גְּבַרָא, אוֹ טַפְּשָׁא הוּא, אוֹ אַרְחוּי לֹא מְתִישְׁרוֹן. אָמַר, נִתְעַסַּק בְּאוֹרֵייתָא, דְּהָא שְׁעָתָא הִיא.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (משלי א) כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ וּכְסִיּוֹתִים מָרִים קִלּוֹן. כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ, זְכָאִין אֵינּוֹן דְּמִתְעַסְקִי בְּאוֹרֵייתָא. עַד לֹא פְתַח מְלָה, קָרִיב הֵהוּא בַר נֶשׁ גַּבִּיָּהוּ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, לִית לָן לְמַפְסַק מְלִי דְּאוֹרֵייתָא, דְּכָל מָאן דְּאֲשְׁתַּדֵּל בְּאוֹרֵייתָא, זְכִי לְמִירַת יְרוּתָא דְּאַחְסָנָא דְּלַעֲיָלָא, בִּיקְרָא דְּמִלְכָּא עֲלָאָה קְדִישָׁא, וְזְכִי לְמִירַת יְרוּתָא דְּאַחְסָנָא בְּהָאִי עֲלָמָא, וּמֵאִי אִיהוּ. הֵהוּא דְּאִקְרִי כְּבוֹד יי', דְּלֹא פְסַק מִנִּיָּהוּ לְעֲלָמָא. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ, הֵהוּא דְּאִקְרִי כְּבוֹד יי'.

וּכְסִיּוֹתִים מָרִים קִלּוֹן, מָאִי הוּא. תָּא חֲזִי, כַּד בַּר נֶשׁ אָזִיל בְּאַרְחַּא מִיִּשְׁרַל קָמִי קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא, וְאֲשְׁתַּדֵּל בְּאוֹרֵייתָא, הָא הֵהוּא כְּבוֹד יי' יְרִית לְגַרְמֵיהָ, וְכַמָּה אֲפִטְרוּפְסִין סַנְיַגוּרִין אֲשֶׁתְּפַחוּ לְעֵילָא עֲלֵיהָ דְּבַר נֶשׁ, וְכֻלְהוּ אוֹלְפִין עֲלֵיהָ זְכוּ, קָמִי מְלָכָא קְדִישָׁא, וְאִי בַר נֶשׁ לֹא אֲשְׁתַּדֵּל בְּאוֹרֵייתָא, וְלֹא אָזִיל בְּאַרְחָא דְּמֵאֲרִיָּה, הוּא עֲבִיד קְטִיגוּרָא עֲלֵיהָ.